

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

יד.

עין משפט
נר מצוה

יג א מ"י פ"ד מהלכות
שגגות הלכה א סמג
עשין ר"ג:
יד ב ג מ"י שס הל"ה:
מז ד מ"י שס פ"ה הל'
ג סמג שס:

רבינו חננאל

[טעמאן דרבי] עקאב
 לעולם שאס ער שטוב
 זיך מ'עלע מוחלין
 זיין און קוישא אלס
 זיין שטובער אלס פסקא
 מילחא דברת דכל אימת
 דעשה שטובא מוחלין
 א' יתחזק ב"ד אינו כן.
 א' מצות אמר חייבי
 כריות בכלל חייב מלו
 שפירשהו כח התורה כן
 כגון אחותו וכיצא בה הן
 בכלל כי לא איש עשה
 כח התשובה האלה
 ונכתרו הנפשות העושות
 מקרב עמם א' ולמה יא
 ונכתבה בכתובת
 לדון בכתר ולא במלכות.
 ונבין בראיות לא אחת
 וזה לחיוב על אחת
 שהיא (היא) אחות אביו
 אחות אמר. שטכח
 זה ברישני כן שריעא
 אמר ר' אדא בר אבהו
 כגון שבא אביו אל אמו
 והוליד שתי בנות וזו
 ובא על אחת מהן והוליד
 כן ובא אותו הבן על
 אחת אמו שהיא אחותו
 אמביו והיא אחות אביו
 כן האם וזהו רשיעא כן
 שריעא ומפורש בכריתות
 (שם יט ע"ב) לא חלק
 פ'אס ע"ז אמר ר' יוחנן
 כל אחת מהן נפקא להו
 חלקא אשה שבת וממאחא
 מוחלי על כל אשה:

(א) כפירוש רש"י:

דאמירינן מעיקרא. טעמיה דר' עקיבא משום שתי רשעיות הוא ודקאמרת חייבי כריתות נמי שתי רשעיות הן דלכתי עונש כרת עליו לא פסיקא מילתא לכרת הואיל והוא תלוי בתשובה: **ורצנן.** רבי ישמעאל ור"ע: **לחלק.** לפי שכלל כל העריות בזכרת אחת

הייתי אומר אם עשאו כולם בהעלם אחד אינו חייב אלא אחת לכך יצאה כרת בחסותו לחלוק דהוי דבר שהיה בכלל ויאל מן הכלל ללמד על עצמו שמחביא עליה לעצמה אם (א) עשאו עם חבירותיה ולא ללמד על עצמו יאל אלא ללמד על הכלל כולו יאל מה אחרות מיוחדת שהיא ערוה וחייבין עליה בפני עצמה אף כל שהיא ערוה חייבין עליה בפני עצמה: מואל אשה. דמאי למכתב ולנדה לא תקרב: לחייבו על אחותו ועל אחות אינו כו'. אם בא על שלששת בהעלם אחת: אש שמוס והולקין. שיש אחת והאחרת בכל אחת והיא כל שכר כל העריות: ברשיעא בר רשיעא. הבא על אמו

תורה אור השלם

1. וְאֵל אִשָּׁה בְּנִדָּת
טַמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב
לְגִלּוֹת עִרְוָתָהּ:
וְיִקְרָא יוֹי ט
2. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת
אָחִיתוֹ בֵּת אָמִיו כִּי בֵּת
אִמּוֹ וְרָאָה אֶת עִרְוָתָהּ
וְהָיָא תְּרָאָה אֶת עִרְוֹתוֹ
חֶסֶד הוּא וְנִכְרְתוּ לְעֵינֵי
בְּנֵי עַמָּם עִרְוֹת אֲחֵתוֹ
גְּלָה עוֹנוֹ וְשָׂא:
וְיִקְרָא כ יז

הגהות הב"ח

שמוכרין הכשר במקולין: **מאחורו**
דסיפא. ערות אחותו גלה (ויקרא ט)
ש אין עונשין מן הדין. שהרי ענש
על בת אמו שלא בת אביו ובת אביו
שלא בת אמו שנא' (סע) בת אביו או בת
אמו ויש לומר כ"ש שענש על בת
אביו ובת אמו אבל אם אמרת כך
ענשת מן הדין לכן נאמר אחותו
דסיפא: **גמר עונש מאוהר**. דלענין
אוהרה כתיב אחותך היא ימירא
להזהיר על אחותו בת אביו ובת
אמו^א שנאמר (שם יח) ערות בת
אשת אביך מולדת אביך אחותך היא
ומה אוהרה לא חלק בין אחותו בת
אביו שלא בת אמו^א ויובן אמו שלא בת
אביו ולאחותו שהיא בת אביו ובת
אמו אף בעונש ענש על אחותו בת
אביו ואמו כלאחות דבת אביו שלא בת
אמו ובת אמו שלא בת אביו:

מוסף רש"י

[illegible]

בדאמרין מעיקרא שאם עשו תשובה ב"ר של מעלה מוחלין להן מאי אמרת הא לא עבוד תשובה לא פסיקא מילתא לכרת רבי יצחק אומר חייבי כריתות בכלל היו ולמה יצאת כרת באחותו לדונו בכרת ולא במלקות ורבנן כרת באחותו למה לי חלק וכדרכי יוחנן⁶ דאמר רבי יוחנן שאם עשאן כולם בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת ורבי יצחק לחלק מנא ליה נפקא ליה מואל אשה בנדת טומאתה לחייב על כל אשה ואשה ורבנן נמי תיפוק⁷ ליה מהא אין הכי נמי ואלא כרת דאחותו למה לי לחייבו על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו פשיטא הרי גופין מוחלקין הרי שמות מוחלקין אלא לחייבו על אחותו שהיא אחות אביו שהיא אחות אמו והכי משכחת לה ברשיעא בר רשיעא ור' יצחק הא מנא ליה נפקא ליה מק"ו⁸ דתניא אמר ר"ע שאלתי את רבן גמליאל ורבי יהושע באיטליז של עימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג הבא על אחותו שהיא אחות אביו שהיא אחות אמו מהו⁹ [אין] חייב על כולן אלא אחת או חייב על כל אחת ואחת אמרו לו זו לא שמענו אבל שמענו ירבא על חמש נשים נדות בהעלם אחד שחייב על כל אחת ואחת ונראין דברים מק"ו ומה נדה שהיא שם אחד חייב על כל אחת ואחת כאן ששלשה שמות לא כל שכן ואידך ק"ו פריכא הוא מה לנדה שכן גופין מוחלקין¹⁰ ולאידך נמי האי ודאי ק"ו פריכא הוא אלא נפקא ליה מאחותו דסיפא ואידך אחותו דסיפא למה לי לחייבו על אחותו בת אביו וכת אמו לומר¹¹ שאין עונשין מן הדין ואידך מאזהרה ואיבעית אימא נפקא ליה מאחותו

אִקְשָׁה לִישָׁנָה דְקוּם עֲשֵׂה דְמִשְׁמַע לְיִכָּנָה בְּיָן שׁוּם לֹאֹו הַקֶּשֶׁה הִרְ"ר
שְׁלֹמֹה מִדְרִי"ש^א (דִּמְ"מ קֶשֶׁה) נָהִי דְקִרְבָּן לֹא עֲנִי אֲהֹרֶה מִ"מ הֵן
לְיִכָּנָה אֵלֶּה חֵד כֶּרֶת כִּמּוֹ מִפְּטֹם וְכֵן דֵּלֵא לְדִיעִין דְּחֻלּוּקִין מִמִּטְעוֹת
אֵלֶּה מֵשׁוּם שֶׁהֵם לֹאֹוין מוֹחֲלָקִין לְרִצִּי אֲנִשְׁוֹר דְּלֹאֹוֹר דְּלֹאֹוֹר דְּלֹאֹוֹר דְּלֹאֹוֹר
אֲנִשְׁוֹרִיבֻ לְחֻלָּן אֲ"כ לֹא לֵילְקִי עֲלֵייהָ

כי היכי דבעינן למימר אי קרבן צעי
אזהרה דלא לקי אלאו דכריסות וי"ל
דמ"מ נהי דאטריכו לחלק בשביל
זה לא נמנע מללמוד ממנו מלקות
כיון דידעינן דהו חיוב קרבן בלא לאו
נהי דחילוק לא ידענא אלא מלאוין
מ"מ ילקו:

לֹא־אָפּוּקִי הָיִי. פֶּסַח וּמִילָה
 (7) דְּבָקוּם עָשָׂה וַיְהִי קֶשֶׁה
 לִי הִיקָשָׁא לְאִפּוּקִי פֶסַח וּמִילָה מִיִּפּוּק
 לִיה מִדְּאִמְרִין בְּחִיב וְעָשָׂה אַחַת יֵאל
 מִסִּית וּמִדִּית וּמִקָּלָל אֲבִיו וְאִמּוֹ וְעַד
 וּמִמֵּין שְׁאִין בָּהֶן מַעֲשֵׂה דְלִין דְּרִשׁ
 קֶרֶבֶן וְהִיא פֶסַח וּמִילָה דְּלִי מִינֵנָּה
 וְיֵלָא עֲבִיד לִיכָא מַעֲשֵׂה וְשִׁמָּא יֵלָא
 דְּלֹא־טָרִיד דְּרָשָׁא דְּהִכָּא מִשּׁוּם דְּבִחֵי
 אִיכָא דְּרָשָׁא אַחֲרִיתִי דְּמִפְרָשׁ מִסִּית
 וּמִדִּית לָלוּ בְּנֵי קֶרֶבֶן וַיְהִי מִשּׁוּם
 דְּבִעִין דְּמוֹיָא דְּעִבּוּת כּוּכְבִּים דִּישׁ
 בּוּ כֶרֶם וּפֶסַח וּמִילָה הוּא בְּכֶרֶם וְהוּא
 אִמְיָנָא דְּהוּיִין בְּקֶרֶבֶן מִיֵּה וּמִילָה
 קֶשֶׁה לְמַעַל לִי קֶרֶה דְּהֵא לֹא הִיא בְּכֶרֶם
 דְּמוֹיָא דְּעִבּוּת כּוּכְבִּים דְּהֵא לְעוֹלָם
 לֹא יִתְבַּר שִׁיחָא בְּכֶרֶם עַד שִׁמּוֹת
 דְּלְעוֹלָם יִכּוּל לְמוֹל עֲמָלוֹ וְלִפְטֹר מִכֶּרֶם
 וַיֵּיל דְּלְעוֹלָם כּל זְמַן שָׁלָא מִלְ עוֹנֵשׁ
 כֶּרֶם עֵלִיו: **הָהוּא מִיִּבְעִי יֵיחָ**
לְחִיבּוֹ עַל אַחֲתוֹ שְׁחִיא בַת אֲבִיו
וּבַת אִמּוֹ וְאֵלֵּךְ לִי (8) בְּקִדּוּשֵׁי חִיפּוּק
 יֵיחָ גִּבִּי אַחֲתוֹהֶם כְּחֵיב אַחֲתוֹךָ הִיא
 לִיכָא לְאֲחֻזָּתָא בַּת אֲבִיו וְכִתּוּבָא
 וְכִתּוּב (9) וַיִּקְרָא יֵחָ) וּנְכַרְתּוּ הַנְּפֻשׁוֹת
 הַעוֹשׂוֹת וַיֵּיל דּוֹנְכֶרְתּוֹ לֹא קָאֵי אֵלָּא
 אַעֲרִיּוֹת הַמְּפֹרָשׁוֹת בְּהִדְיָא וְהִיא
 דְּבִקְרָא כְּחֵיב עֲרִיּוֹת בַּת אִשָּׁא אֲזִין
 מוֹלֶדֶת אֲזִין אַחֲתוֹךָ הִיא מִ"מ מִיִּירִי
 טַפִּי מֵאֲחֻזָּתוֹ שְׁחִיא מֵאֲשָׁתָא אֲבִיו וְכִתּוּב
 אֲבִיו אֲחֻזָּתָא אֲבִיו וְכִתּוּב אֵלָּא אִמּוֹ
 (10) וּמֵאֲחֻזָּתָא) לֹא יֵדְעִין בַּת מִיִּתּוֹרָא
 דְּקֶרֶה אַחֲתוֹךָ הִיא:

ואידך. (1) רבי יצחק גמר עונש

בדאית להו לומר דאין עושנין מן הדין
הה דבכל שנייה דהכל משמע דשפיר
כר' יוחנן עושנין מן הדין דהכי
נמי בעונש כיון דאיכא קל וחומר
ורה ומהאי טעמא היכא דגמיר עונש
דילף בזה עונש כרת מהאי טעמא
עוס דלא דאיכא להנשוש מן הדין קאמר
דאמר שני לאזין וברת אחד מחוקים
ל אחותו דסיפא דדריש לחלק מיפוק
ל למדרש אל אשה דלעיל ולא דריש
אחותו שהיא בת אביו ובת אמו לומר
אל עוד יש מפרשים דשפיר אכטריך
אחד אימא לא ליחייב אלא אחת
ל דכריתות (דף ג.) משמע כפירוש
דשנין מינה חילוק בעריות ואליבא
דשמי לכן נראה כפירוש הקונטרס:
ההוא